

Förordning om stöd till kommersiell service;

utfärdad den 11 maj 2000.

Regeringen föreskriver följande.

Allmänna bestämmelser

Syfte och allmänna förutsättningar för stöd till kommersiell service

1 § För att främja investeringar, ökad sysselsättning, tillväxt och service får i den utsträckning det finns medel stöd till kommersiell service lämnas enligt denna förordning.

2 § Stödet får inte vara större än vad som behövs med hänsyn till övriga finansieringsmöjligheter och andra omständigheter för att den åtgärd som stödet avser skall kunna genomföras.

3 § I lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning finns bestämmelser om att i vissa särskilt angivna län ett regionalt självstyrelseorgan skall besluta om användningen av regionalpolitiska och andra utvecklingsmedel. I län med ett regionalt självstyrelseorgan skall vad som sägs om länsstyrelsen i 15, 16, 22, 26, 28–32, 35–39 och 41 §§ i stället gälla det regionala självstyrelseorganet.

Om en kommun i något av de angivna länen är stödmottagare eller har ansökt om stöd skall dock Närings- och teknikutvecklingsverket handlägga och besluta i stödärendet och i övrigt företräda staten i stället för det regionala självstyrelseorganet.

Stödmottagare

4 § Stöd kan lämnas till

1. kommuner,
2. näringsidkare med fasta försäljningsställen för dagligvaror eller drivmedel,
3. näringsidkare med fasta försäljningsställen för fackhandelsvaror, om det finns särskilda skäl, och
4. näringsidkare som bedriver verksamhet med varubuss och säljer dagligvaror till konsumenter, om det finns särskilda skäl.

Områden för stöd

5 § Stöd kan lämnas i områden där servicen är gles.

Länsstyrelsen meddelar närmare föreskrifter om i vilka områden stöd kan lämnas.

Konsumentverket skall utöva tillsyn över att länsstyrelsernas bedömning av i vilka områden stöd kan lämnas blir enhetlig.

Allmänna villkor för stöd

6 § Stöd får lämnas endast om kommunen har planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behovet av stöd kan bedömas.

7 § Stödet får inte otillbörligt gynna en viss näringsidkare.

8 § Stöd kan lämnas för att det i glesbygd och landsbygd skall kunna upprätthållas en försörjning med dagligvaror och drivmedel som är tillfredsställande med hänsyn till geografiska och befolkningsmässiga förhållanden. Stöd kan i vissa fall lämnas även till fackhandelsservice.

Stödformer

9 § Stöd till kommersiell service lämnas som investeringsbidrag, landsbygdslån, servicebidrag och hemsändningsbidrag.

Ändamål för vilka investeringsbidrag och landsbygdslån får lämnas

10 § Stöd till kommersiell service kan lämnas som investeringsbidrag och landsbygdslån för

1. anskaffning eller ny-, till- eller ombyggnad eller större reparation av lokaler som behövs för verksamheten och för inredning eller annan utrustning av sådana lokaler,

2. anskaffning eller ombyggnad eller större reparation av en varubuss som behövs i verksamhet som avses i 4 § 4 och för inredning och annan utrustning av sådana fordon,

3. kompetenshöjande utbildningsinsatser för butiksägare och anställda inom dagligvaruhandeln, och

4. kostnader för utarbetande av åtgärdsprogram som syftar till att förbättra företagets lönsamhet och service till hushållen.

Investeringsbidrag

11 § Investeringsbidrag får lämnas med belopp som motsvarar högst 50 procent av de utgifter som har godkänts för investering som avses i 10 § 1–3.

Investeringsbidrag får lämnas med belopp som motsvarar högst 85 procent av godkända utgifter för

1. investeringar som avses i 10 § 4,

2. större investeringar som avses i 10 § 1 som gäller ett försäljningsställe för dagligvaror eller drivmedel med ett väl utbyggt utbud av grundläggande servicefunktioner eller som görs för att komplettera ett försäljningsställe för dagligvaror eller drivmedel med grundläggande servicefunktioner,

3. kostnader för samlokalisering av försäljningsställen som avses i 4 § 2 och 3 inbördes eller med annat detaljhandels- eller tjänsteföretag vars huvudsakliga verksamhet riktar sig till konsumenter, och

4. investeringar som genomförs för att uppfylla krav som har ålagts verksamheten genom föreskrifter i lag eller förordning.

Konsumentverket meddelar föreskrifter om vilka investeringar som kan omfattas av bestämmelsen i andra stycket 4.

12 § Om investeringsbidrag och landsbygdslån lämnas för samma investering får det totala stödet inte överstiga

1. två tredjedelar av de godkända utgifterna för investeringar som avses i 11 § första stycket, eller

2. ett belopp som motsvarar 85 procent av de godkända utgifterna för investeringar som avses i 11 § andra stycket.

Landsbygdslån

13 § Stöd till kommersiell service kan lämnas som landsbygdslån för

1. lån som tas upp för ändamål som anges i 10 §, och
2. lån eller annan kredit för anskaffning av varulager.

14 § Landsbygdslån i samband med en investering får lämnas endast om upplåning inte bedöms kunna ske på den allmänna kreditmarknaden.

15 § På ett landsbygdslån skall ränta betalas från dagen för utbetalning till låntagaren efter den räntesats som fastställs som referensränta för Sverige av Europeiska gemenskapernas kommission. Om ränta eller avbetalning inte betalas på förfallodagen, skall på den förfallna låneskulden en fyra procentenheter högre ränta tas ut till dess att det förfallna lånebeloppet har betalats.

Länsstyrelsen får i undantagsfall medge låntagaren anstånd med räntebetalningen under sammanlagt längst fem år av lånets löptid. Upplupen ränta läggs till lånebeloppet.

16 § Ett landsbygdslån som lämnas i samband med en investering skall återbetalas inom viss tid som anpassas i huvudsak efter den ekonomiska livslängden på de tillgångar som skall anskaffas med lånemedlen. Lånet skall återbetalas enligt en plan som fastställs av länsstyrelsen genom lika stora avbetalningar under högst 20 år.

Länsstyrelsen får medge anstånd med avbetalning under sammanlagt längst fem år av lånets löptid.

Servicebidrag

17 § Stöd till kommersiell service kan lämnas som servicebidrag till näringsidkare som anges i 4 § 2–4.

Bidrag lämnas endast om det finns särskilda skäl och andra åtgärder har prövats, men inte visat sig vara ändamålsenliga.

18 § Bidrag får lämnas med högst 150 000 kronor per år till samma mottagare. Bidrag som avser dagligvarubutiker med ett väl utbyggt utbud av grundläggande servicefunktioner får dock utsträckas till högst 200 000 kronor per år. Frågan om bidrag kan lämnas måste prövas särskilt för varje år.

Bidrag får lämnas för sammanlagt högst tre år. Om det finns synnerliga skäl får bidrag lämnas under en längre tid.

Hemsändningsbidrag

19 § Stöd till kommersiell service kan lämnas som hemsändningsbidrag till kommuner som helt eller delvis bekostar hemsändning av dagligvaror till hushåll.

Bidrag får lämnas endast om sändningen sker på ett ändamålsenligt sätt och utan onödiga kostnader.

Hemsändningsbidrag kan även lämnas för kommunens direkta kostnader för att anordna särskilda inköpsturer till en närliggande butik för de hushåll som har störst avstånd eller saknar möjligheter att på annat sätt ta sig till butiken.

20 § Hemsändningsbidrag enligt 19 § första stycket kan lämnas med ett belopp som motsvarar högst 50 procent av kommunens nettoutgift för hemsändningen. Bidraget får dock inte överstiga 45 kronor per hushåll och hemsändningstillfälle.

Hemsändningsbidrag enligt 19 § tredje stycket kan lämnas med ett belopp som motsvarar högst 50 procent av kommunens direkta kostnader för att anordna inköpsturer. Bidraget får dock inte överstiga 45 kronor per hushåll och inköpstillsfälle.

Bidrag lämnas endast om nettoutgiften eller de direkta kostnaderna uppgår till minst ett halvt basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

21 § Bidraget betalas ut årsvis i efterskott.

Förfarandet i ärenden om stöd till kommersiell service

Ansökan

22 § Ansökan om stöd till kommersiell service skall ges in till och avgöras av länsstyrelsen i det län där verksamheten skall bedrivas.

23 § Stöd får inte lämnas till en åtgärd som utan särskilt medgivande har påbörjats innan frågan om stöd har avgjorts. Ett sådant medgivande får lämnas endast innan åtgärden har påbörjats. Medgivandet får lämnas endast om det finns särskilda skäl. Medgivandet kan lämnas av den som skall avgöra ärendet om stöd.

24 § För investeringsbidrag och landsbygdslån skall ställas den säkerhet som behövs med hänsyn till stödets storlek, mottagarens ekonomiska ställning och behov av rimlig ekonomisk rörelsefrihet samt till övriga omständigheter.

Tillsyn och uppföljning

25 § Beslut om stöd skall, förutom de särskilda villkor som gäller för stödformen, innehålla föreskrifter och villkor som kan behövas för tillsyn och uppföljning av hur stödet används.

26 § Länsstyrelsen skall svara för uppföljningen av stödärendet och utöva tillsyn över att stödet utnyttjas för det avsedda ändamålet och i överensstämmelse med de föreskrifter och villkor som gäller för stödet.

27 § För uppföljningen av stödärenden skall det finnas rutiner som är anpassade för stödformen och som medger en flexibel tillämpning med utgångspunkt från stödbeloppets storlek.

28 § I uppföljningsärenden skall länsstyrelsen samråda med kronofogdemyndigheten och andra berörda organ, om inte tidsskäl eller frågans art förleder annat.

29 § Om det uppstår en påtaglig risk för att syftet med stödet inte kommer att kunna uppnås eller om risken ökar avsevärt för staten som långgivare jämfört med förhållandena vid tidpunkten för beslutet om stöd, skall länsstyrelsen vidta de åtgärder som motiveras av stödets ändamål och statens intressen som fordringsägare.

30 § Länsstyrelsen får anta ackordsförslag eller på annat sätt efterskänka statens anspråk på grund av investeringsbidrag och landsbygdslån.

Om stödmottagaren har beviljats statligt stöd av någon annan än länsstyrelsen skall länsstyrelsen därvid samråda med den myndighet som har beviljat stödet.

31 § Länsstyrelsen skall vid domstolar och andra myndigheter bevaka statens rätt mot stödmottagaren.

32 § I ärenden om stöd till kommersiell service skall länsstyrelsen samråda med företrädare för berörda kommuner, köpmannaorganisationer och konsumentföreningar. I principiellt viktiga ärenden skall länsstyrelsen samråda med Konsumentverket.

Återkrav och uppsägning

33 § Ett landsbygdslån kan sägas upp till omedelbar betalning om

1. det kommer fram att beslutet har grundats på oriktiga eller vilseledande uppgifter från stödmottagaren,

2. stödmottagaren utan medgivande använder stödet för något annat ändamål än det beviljats för,
3. stödmottagaren försummar att betala föreskriven ränta eller amortering,
4. ställd säkerhet väsentligt försämras,
5. det sker en väsentlig ändring i äganderätten eller av ledningen av den verksamhet för vilken stödet har beviljats,
6. stödmottagaren i övrigt bryter mot villkor eller föreskrifter som gäller för stödet, eller
7. något annat inträffar som föranleder att stödmottagaren med hänsyn till stödets syfte uppenbarligen inte längre bör få behålla det.

Beslut om landsbygdslån skall innehålla upplysningar om bestämmelserna i första stycket.

34 § Hemsändningsbidrag och servicebidrag kan krävas åter vid förhållanden som anges i 33 § 1, 2, 4–7.

Beslut om sådana bidrag skall innehålla upplysningar om bestämmelserna i första stycket.

35 § Investeringsbidrag kan av länsstyrelsen krävas åter helt eller delvis inom tio år från den dag bidraget helt utbetalats, om

1. bidragsmottagaren genom oriktiga eller ofullständiga uppgifter har föranlett att bidraget beviljades, eller
2. bidraget utan tillstånd har använts för något annat ändamål än som avsetts.

36 § Ett investeringsbidrag eller en del av det kan av länsstyrelsen krävas åter under en tid av fem år från den dag bidragets storlek har bestämts slutligt, om

1. syftet med bidraget inte uppnås; detta gäller dock inte om bidragsmottagaren har gjort vad som skäligen kan begäras för att syftet skall uppnås,
2. någon väsentlig del av verksamheten läggs ned eller någon väsentlig ändring direkt eller indirekt inträffar i äganderätten till rörelsen eller till sådana tillgångar i rörelsen som är av betydelse för verksamheten,
3. bidragsmottagaren i något annat fall bryter mot villkor eller föreskrifter som gäller för bidraget,
4. ställd säkerhet väsentligt försämras, eller
5. något annat inträffar som föranleder att bidragsmottagaren med hänsyn till syftet med bidraget uppenbarligen inte längre bör få behålla det.

37 § Möjligheten till återkrav enligt 36 § upphör successivt under femårsperioden på så sätt att den del av investeringsbidraget som kan krävas åter varje år minskar med 30, 25, 20, 15 respektive 10 procent av det ursprungliga bidragsbeloppet. Länsstyrelsen får när bidraget beviljas samtidigt besluta att minskningen skall ske på annat sätt om det finns särskilda skäl för det.

38 § Minskningen enligt 37 § av den del av bidragsbeloppet som kan krävas åter sker årligen, om inte länsstyrelsen beslutar att minskning ett visst år skall vägras. Om minskning vägras, kan den del av bidragsbeloppet som allt-

jämt kan krävas åter helt eller delvis omvandlas till ett lån med villkor som anges i beslutet.

Beslut att vägra minskning skall fattas senast tre månader efter det att länsstyrelsen fått kännedom om förhållanden som kan föranleda att minskning skall vägras.

39 § Inträffar direkt eller indirekt någon väsentlig förändring i äganderätten till den rörelse för vilken investeringsbidraget har beviljats, skall länsstyrelsen ompröva bidragsfrågan. Länsstyrelsen kan därvid

1. medge att bidraget övertas på oförändrade villkor av den nye ägaren, om denne styrker att syftet med bidraget inte förfelas genom ändringen,

2. helt eller delvis omvandla den del av bidraget som vid tidpunkten för förändringen kan återkrävas enligt 36–38 §§ till ett lån med villkor som anges i beslutet, eller

3. helt eller delvis kräva åter den del av bidraget som kan återkrävas.

40 § Beslut om investeringsbidrag skall innehålla upplysningar om bestämmelserna i 35–39 §§.

Överklagande

41 § Länsstyrelsens beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Ytterligare föreskrifter

42 § Konsumentverket får meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.

---

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2000.

2. Den upphävda förordningen (1994:577) om landsbygdsstöd och stöd till kommersiell service gäller dock fortfarande för ansökningar som kommit in till länsstyrelsen eller det regionala självstyrelseorganet före den 1 juni 2000.

På regeringens vägnar

BJÖRN ROSENGREN

Per Erik Lindeberg
(Näringsdepartementet)

